

12 t/m 20 september
Van Weerden
Poelmanlaan 4
1185 HB Amstelveen

Atelier 2005
exposeert

50x TIBET

**Een terugblik
van Ma Hui**
m.m.v.
Willem Offenbergh

**in 20 prenten
en 30 foto's**

Gemeente Amstelveen

AMSTERDAMSE
FOTOGRAFIE
FOND

Stichting
Amstelveen
Kunst en Cultuur

Stichting
Amstelveen
Kunst en Cultuur

Publiek: Publiek CTR

Stichting
Amstelveen
Kunst en Cultuur

Tibet betovert je

Het leek er in 1985 op dat ik zo ongeveer de enige Han-Chinees was van mijn generatie die geheel vrijwillig, dus zonder drang van de overheid, naar Tibet vertrok. Want ingevolge Deng Xiaopings strenge migratie-beleid beschouwden Chinezen een verblijf op de Tibetaanse hoogvlakte vaker als straf dan als een zegen. Doorgaans werd je gestuurd naar dit ontwikkelingsland, een theocratie die nog in het feodale tijdperk leefde. Middeleeuwen dus.

Maar ik was niet de eerste Chinees met een fascinatie voor Tibet. Dit mysterieuze bergland trok me aan sinds mijn achtste. Dat kwam door de broer van een van mijn beste vrienden. Hij liet foto's zien van Tibetanen in klederdracht in een overweldigend landschap. Hij was er als schilder en fotograaf, vrijwillig dus - hij zou mijn grote voorbeeld worden. Het boeddhisme, de tempels, de sieraden, Tibetaanse laarzen, deze verre cultuur was vanaf dat moment onweerstaanbaar. Sindsdien draag ik Tibet in mijn hart, ik wist zeker dat ik er ooit naar toe zou gaan.

Vlak na de Culturele Revolutie, tijdens mijn studie jaren aan de universiteit van Xi'an, lukte het nog niet. Tibet bleef lang ontoegankelijk. Wel bezocht ik meermalen nederzettingen van Tibetanen in de provincies Qinghai en Gansu. Eindelijk, in 1985, nam ik de trein naar Görmu en vandaar liftend met vrachtwagens over passen van 5000 meter naar Lhasa. Geen enkel oord op aarde is zo hartverscheurend mooi. Het dak van de wereld betovert je.

Jaren later, na mijn vertrek naar Europa, sprak ik de dalai lama. Ik vertelde hem dat ik mijn echtgenoot in Lhasa had ontmoet. Hij wilde er alles over weten. Het interview dat mijn man als journalist met hem had liep daardoor ver uit. Hij sprak Chinees, tot mijn verbazing, en hij riep op tot verzoening tussen Han-Chinezen en Tibetanen. Het boeddhisme, immers, kwam eerst naar China, pas daarna naar Tibet. Beide volkeren zijn in de kern boeddhistisch, zo betoogde hij. Ik kon het moeilijk met hem oneens zijn.

Ma Hui

Hotel Banak Shol

Achter de balie van hotel Banak Shol in Lhasa stond een prachtige vrouw, met lang zwart glanzend haar. Ik vroeg wat onbeholpen of ik bij haar de was kon laten doen. Na een lifftocht van honderden kilometers met vrachtwagens die steenkolen vervoerden waren mijn kleren toe aan een flinke wasbeurt.

Maar ze bleek helemaal geen Tibetaans receptioniste. Ze was een Chinese hotelgast. Een toerist, net als ik. Met een missie. Net afgestudeerd in beeldende kunst, was ze naar Tibet gekomen om de laatste overgebleven restjes minderhedencultuur op papier vast te leggen. Het was zomer 1985, bijna tien jaar nadat de Culturele Revolutie als een ware beeldenstorm over het Tibetaanse land was geraasd. Een land dat nog nauwelijks was ontsloten. En waar je als *backpacker* eigenlijk niet binnen mocht.

De tocht naar het Tibetaanse hoogland, omzoomd door spectaculaire pieken met eeuwige sneeuw, was bar geweest. De trucks reden eerst dwars door de steppe van Gansu naar Golmud, of Görmu in het Chinees, een afgelegen garnizoensplaats. Was dit echt of gedroomd? De vermoeiende klimtocht door een woestijnlandschap werkte hypnotiserend. Over een kaarsrechte lijn de horizon tegemoet, een surrealistisch perspectief binnen. Rechts van de weg blinde muren met wachttorens en prikkeldraad, de *laogai*. Ofwel de kilometerslange keten van strafkolonies met honderdduizenden dwangarbeiders, tuchtkampen naar Sovjetmodel, evenbeeld van Solzjenitsins beruchte *goelag archipel*.

De Chinese kunstenares vertelde mij dat haar familie tijdens de Culturele Revolutie (1966-1976) jarenlang zat opgesloten in deze laogai. Ze had menigmaal haar oudste broer moeten verzorgen als hij weer eens tot bloedens toe was geslagen door bewakers. Er werd in haar familie zelden of nooit over gesproken. Chinezen kijken vooruit en zien niet om. Wat geweest is, is geweest. Het zijn andere tijden nu.

En Hotel Banak Shol? Daar is kort na onze bizarre eerste ontmoeting een *laundry service* ingevoerd. En die prachtvrouw achter de balie, Ma Hui, is twee jaar later de mijne geworden.

Willem Offenberg

OPENING
Zaterdag 12 september
16.00 uur

SPREKERS
SJOERD DE VRIES

Tibetoloog

TSERING JAMPA

Directeur, International
Campaign for Tibet

**Met Tibetaanse
muziek en hapjes**

HOOFDSPONSOR

Gemeente Amstelveen

SPONSORS: Tibet Campaign, [S]Color,
Erroprint, Frame Products,
@rt-media@consult

